

Daniel Barenboim Staatskapelle Berlin

01

DILLUNS, 7 DE JULIOL DE 2014. 20.30 h

—
Sala de Concerts

Staatskapelle Berlin

Claudius Popp, violoncel

Felix Schwartz, viola

Daniel Barenboim, director

I

Richard Strauss (1864-1949)

Don Quixote, op. 35

(variacions fantàstiques sobre un tema de caràcter cavalleresc)

38'

II

Richard Strauss

Una vida d'heroi, op. 40

(poema simfònic)

45'

Wolfram Brandl, violí solista

Tots sou part del Palau

Mecenes Protectors

Media Partners

Col·laboradors

Aena — Aenor — Almirall, S.A. — Armand Basi — Autoritat Portuària de Barcelona — Bagués-Masriera Joiers — Coca-Cola — Col·legi de Farmacèutics de Barcelona — Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports — Deloitte — Esteve — Fundació Antiques Caixes Catalanes — Fluidra, S.A. — Fundació Castell de Peralada — Fundació Puigvert — Hoteles Catalonia — HP — Loteria de Catalunya — Memora — Nestlé España, S.A. — Quadis — Reial Automòbil Club de Catalunya — Roca Junyent, S.L.P. — Selmar, S.A.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. — Clos Interiors, S.L. — Dalkia Catalunya, S.A. — Eurofirms ETT S.L.U. — Fundació Antoni Serra Santamans — Horaci Miras Giner — Teatre Romea

Gràcies!

Mecenes d'Honor

Fundación
REPSOL

Comentari del programa

Si un melòman desinformat s'acostés a la música de Richard Strauss començant per les obres dels seus últims anys, com ara *Metamorfosis*, de 1945, o *Quatre últimes cançons*, de 1948, i fos capaç de situar-les en el context estètic dels anys quaranta, pensaria sens dubte que havia descobert un gran músic romàntic tremendament ressagat en el temps. Inversament, però, si l'hipotètic melòman hagués abordat la música d'Strauss començant pels poemes simfònics dels anys vuitanta i noranta del segle XIX, com ara *Don Juan*, de 1889, *Mort i transfiguració*, també de 1889, o *Les trapelleres de Till Eulenspiegel*, de 1895, hauria hagut de concloure que havia topat amb un avantguardista desfermat, un autèntic “enfant terrible” esperitat de la seva generació. L'aparent contradicció s'explica senzillament per la longevitat de l'autor, que en realitat va fer una evolució coherent al llarg d'una setantena d'anys de carrera compositiva.

Amb els poemes simfònics (ell preferia dir-ne poemes sonors) de final de segle, efectivament, Strauss va abraçar sense embuts els postulats de la “música del futur” propugnada per Liszt i Wagner, i amb un virtuosisme enlluernador els va empènyer tan endavant que, després de les audàcies de l'òpera *Elektra*, de 1908, ell mateix es va sentir en la necessitat de posar-hi fre i d'aturar-se a reconsiderar els nous assoliments i posar-los en relació amb la tradició.

El poema simfònic, heretat de Liszt, va permetre al bavarès Strauss una narrativitat literària ben diferenciada de la concepció més simbòlica i filosòfica del seu contemporani vienès Gustav Mahler. Així i tot, l'esmentada narrativitat, amb la linealitat que n'és conseqüència, no va impedir a Strauss, com no ho havia impedit a Liszt, de construir els seus relats amb estructures purament musicals, sovint amb autèntiques exhibicions de virtuosisme formal. Alhora, la dedicació preferent al poema sonor va permetre al compositor un desenvolupament i un refinament enlluernadors de les possibilitats expressives de l'orquestra postwagneriana. N'és una mostra excel·lent el programa d'avui, constituït per dos poemes simfònics pràcticament contemporanis, compostos entre 1896 i 1898, en plena maduresa de l'encara jove compositor: *Don Quixot*, escrit sobre la coneguda novel·la de Cervantes, i *Una vida d'heroi*, escrit sobre un argument propi.

Don Quixot, descrit com a “*variacions fantàstiques sobre un tema cavalleresc*”, és un cas curiós dins el cicle de poemes sonors de l'autor. És evident que Strauss no pretenia, o no podia pretendre, narrar tota la història del cavaller de la trista figura. Semblava molt més interessat en el caràcter somiador del personatge, capaç de creure's les pròpies

figuracions al·lucinades, que no pas en el descabdellament de la seva història d'aventures grotesques: una desena d'escenes significatives de la novel·la li bastaven, doncs, per presentar el personatge, contrastat amb el seu escuder aixafaterrossos, en una exhibició de poder caracteritzador que anuncia clarament el gran operista que Strauss havia d'esdevenir al cap de poc temps.

El poema sonor s'obre amb una introducció general sobre la follia llibresca de Don Quixot i la seva decisió de convertir-se en un cavaller errant a la manera dels delirants herois cavallerescos de la literatura del segle XVI. A continuació, es presenta en solitari el tema de Don Quixot, que de fet ja ha aparegut de bon principi a la introducció, ara confiat a un violoncel solista, que en serà el representant instrumental. En segon lloc, es presenta el tema secundari de Sancho Panza, confiat al clarinet baix, la tuba tenor i la viola. A partir d'aquesta presentació del context i dels protagonistes, es comencen a descabdellar les deu escenes, en forma de variacions lliures sobre aquests materials. El poema es clou amb la recuperació del seny i la mort de Don Quixot, a tall de coda. La preponderància del tema de l'heroi al·lucinat encara permet al compositor donar al conjunt la forma d'un rondó perfectament travat.

Una vida d'heroi respon a una dèria romàntica vigent durant tot el Vuit-cents (el segle s'obria amb la simfonia *Heroica* de Beethoven), que a les portes del Nou-cents duia a identificar l'heroi amb l'artista: l'artista com a heroi enfrontat a una societat hostil que es resisteix al seu guiatge. Strauss, com Mahler, es va sentir atret pel tema i hi va dedicar un poema sonor de dimensions simfòniques. Al principi, Strauss es va mostrar ambigu sobre la identificació de l'heroi del seu poema, però en la intimitat confessava amb una candidesa característica que ell no es considerava pas menys interessant que Cèsar o Napoleó. Tanmateix, encara que no ho sabéssim, l'alt nombre d'autocitacions que apareixen al llarg de l'obra no deixarien lloc al dubte: l'heroi del poema és l'artista, Richard Strauss en persona. Tot i que després va preferir prescindir del programa literari de l'obra, el disseny inicial no podia ser més explícit: s'inicia amb una presentació de l'heroi, ell mateix, i continua amb la dels seus adversaris; en tercer lloc, ve la presentació de la companya de l'heroi, la seva pròpia muller, Pauline de Ahna; el passatge següent exalta la certesa de la victòria, i darrere seu ja es pinta l'heroi en ple combat, seguit de les fanfares de guerra, per continuar amb les obres de pau de l'heroi, i concloure amb el seu retir d'aquest món, la consumació i la renúncia final. Tot i fer ús del leitmotiv a la manera wagneriana, que permetria un seguiment detallat de l'obra, l'infal·lible instint formal d'Strauss el porta a resoldre l'extensa estructura segons l'esquema clàssic d'una sonata-rondó. En definitiva, *Una vida d'heroi* és una veritable simfonia en tot, menys en el nom.

Miquel Desclot, escriptor

Discografia

Richard Strauss:

Don Quixote, op. 35

Orquestra Simfònica de Chicago.
Daniel Barenboim, director. Warner.

Orquestra Filharmònica de Berlín.
Herbert von Karajan, director. Emi.

Orquestra Filharmònica de Viena.
Clemens Kraus, director. Decca.

Staatskapelle Dresden.
Rudolf Kempe, director. Emi.

Orquestra Filharmònica de Berlín.
Zubin Mehta, director. Deutsche Grammophon.

Una vida d'heroi, op. 40

Orquestra Simfònica de Chicago.
Daniel Barenboim, director. Warner.

Orquestra Filharmònica de Viena.
Karl Böhm, director. Deutsche Grammophon.

Staatskapelle Dresden.
Rudolf Kempe, director. Emi.

Orquestra Filharmònica de Viena.
Christian Thielemann, director. Deutsche Grammophon.

Orquestra Filharmònica de Berlín.
Herbert von Karajan, director. Deutsche Grammophon.

Selecció a càrrec de Javier Pérez Senz, periodista i crític musical

Pots escoltar alguna de les peces aquí.

Biografies

Claudius Popp, violoncel

Nascut a Weimar el 1982 en una família de músics, començà les classes de violoncel als quatre anys. El seu talent extraordinari el féu mereixedor als nou anys dels primers premis dels concursos Jugend Musiziert i de Liezen (Àustria). El 1992 va ingressar a l'Escola Superior de Música de Detmold. Més tard continuà la formació al Mozarteum de Salzburg i als conservatoris de Lühbeck i Hans Eisler de Berlín, amb Gotthard Popp, Karine Georgian, Heinrich Schiff i David Geringas, fins a graduar-se el 2007 amb les qualificacions més altes.

A més de guanyar premis importants, ha rebut el suport de grans músics, com Yo-Yo Ma, Lynn Harrell i Daniel Barenboim. Ha actuat a la Konzerthaus de Berlín –on va debutar als quinze anys amb l'Orquestra de Cambra de la Filharmònica de Berlín–, les Philharmonie de Berlín i de Colònia, Rudolfinum de Praga, Suntory Hall de Tòquio, Gran Sala del Conservatori Txaikovski de Moscou, Tonhalle de Düsseldorf i Laeishalle d'Hamburg. És un convidat habitual dels festivals de més renom, com els de Rheingau, Mecklenburg-Pomerània, Schleswig-Holstein, Primavera de Heidelberg i Cervo (Itàlia). L'any 2003, als vint-i-un anys, fou nomenat violoncel solista de l'Staatskapelle de Berlín. Col·labora sovint amb Daniel Barenboim en concerts de música de cambra. Ha interpretat la part solista del *Don Quixote* de R. Strauss, sota la direcció de Barenboim, a Berlín, Granada i Tòquio.

Felix Schwartz, viola

Va estudiar a l'Escola Superior de Música Hans Eisler de Berlín amb Alfred Lipka. El 1987, essent un jove intèrpret de viola, va guanyar dos premis en el Concurs Internacional de Ginebra, cosa que el portà a ocupar la plaça de viola solista de l'Staatskapelle de Berlín i a iniciar una polifacètica carrera artística.

Reconegut com a solista i intèrpret de música de cambra, és hoste habitual de diversos festivals i ha col·laborat amb grans músics, com Daniel Barenboim, Yefim Bronfman, Nikolaj Znaider, Boris Pergamenschikow, Giora Feidman i Pinchas Zukerman, i amb orquestres com la Suisse Romande, Staatskapelle Weimar i Staatskapelle Berlin.

És professor de l'Escola Superior de Música de Rostock i fundador de la Schloss Winterakademie, on es dedica a la formació de joves músics. També imparteix classes magistrals a Seül, Kloster Schöntal, Schloss Weikersheim i Schloss Rheinsberg, i és mentor a la West-Eastern Divan Orchestra, dirigida per Daniel Barenboim, a les seves seus de Weimar, Chicago i Sevilla.

Staatskapelle Berlin

Staatskapelle: @Holger Kettner

Amb una tradició que es remunta al segle XVI, és una de les orquestres més antigues del món. Des del 1742 té la seu a l'Staatsoper Unter den Linden. Tant en l'escenari operístic com en les sèries de concerts iniciades l'any 1842, l'han dirigida personalitats emblemàtiques del món musical, entre els quals Gaspere Spontini, Felix Mendelssohn, Giacomo Meyerbeer, Felix von Weingartner, Richard Strauss, Erich Kleiber, Wilhelm Furtwängler, Herbert von Karajan, Franz Konwitschny i Otmar Suitner.

Des del 1992, Daniel Barenboim n'és el director titular. L'any 2000 els músics de l'orquestra el van elegir com a director vitalici. Nombroses gires per Europa, Israel, el Japó, la Xina i Amèrica del Nord i del Sud han consolidat i expandit la seva valuosa reputació artística. La seva interpretació de la integral de les *Simfonies* i els *Concerts per a piano* de Beethoven a Viena, Londres, Nova York i Tòquio, els cicles de les *Simfonies* de Schumann i de Brahms i la representació escènica de totes les grans obres de Richard Strauss en el Festival de l'Staatsoper del 2002, com també de *L'anell del nibelung* al Japó, en tres ocasions, donen fe dels seus èxits continuats.

En el marc del Festival de 2007, a la Philharmonie de Berlín i sota la direcció de Daniel Barenboim i Pierre Boulez, l'Staatskapelle va oferir un cicle de 10 concerts dedicat a Gustav Mahler, que tornà a interpretar la temporada 2008-09 a Viena i al Carnegie Hall de Nova York.

El juny de 2012 va oferir un cicle monogràfic de nou concerts dedicat a Bruckner al Musikverein de Viena.

Nombrosos enregistraments de CD i DVD documenten l'alta qualitat artística d'aquesta agrupació. Des de l'any 2000 ha estat escollida en diverses ocasions com a orquestra de l'any per la revista «Opernwelt».

Formació orquestral

Daniel Barenboim, *director general musical*
Domingo Hindoyan, *assistent del director general musical*
Antje Werkmeister, *ajudant personal del director general musical*
Clara Marrero, *directora d'orquestra*
Thomas Kuchler, *màner de l'orquestra*
Alexandra Uhlig, *assistent de màner de l'orquestra*

Violins I

Lothar Strauß (*concertino*)
Wolfram Brandl (*concertino*)
Axel Wilczok (*concertino associat*)
Juliane Winkler
Christian Trompler
Susanne Schergaut
Ulrike Eschenburg
Susanne Dabels
Titus Gottwald
André Witzmann
Eva Römisch
David Delgado
Andreas Jentsch
Tobias Sturm
Serge Verheylewegan
Martha Cohen

Violins II

Knut Zimmermann (*cap de corda*)
Mathis Fischer (*cap de corda associat*)
Krzysztof Specjal (*cap de corda associat*)
Johannes Naumann
Detlef Krüger
André Freudenberger
Beate Schubert
Sarah Michler
Milan Ritsch
Laura Volkwein
Yunna Shevchenko
Ansgard Srugies
Katharina Häger
Ga Young Son (*becària*)

Violes

Felix Schwartz (*cap de corda*)
Volker Sprenger (*cap de corda*)
Holger Espig (*cap de corda associat*)
Boris Bardenhagen (*cap de corda associat*)
Mathias Wilke
Katrin Schneider
Clemens Richter
Friedemann Mittenentzwei
Wolfgang Hinzpeter
Stanislava Stoykova
Joost Keizer
Susanne Calgéer

Violoncels

Sennu Laine (*cap de corda*)
Claudius Popp (*cap de corda*)
Michael Nellessen (*cap de corda associat*)
Nikolaus Hanjohr-Popa (*cap de corda associat*)
Isa von Wedemeyer
Egbert Schimmelpfennig
Ute Fiebig
Johanna Helm
Aleisha Verner
Beate Altenburg (*convidat*)

Contrabaixos

Otto Tolonen (*cap de corda*)
Burak Marlali (*cap de corda convidat*)
Joachim Klier (*cap de corda associat*)
Axel Scherka
Robert Seltrecht
Alf Moser
Martin Ulrich
Kaspar Loyal

Arpa

Alexandra Clemenz
Stephen Fitzpatrick

Flauta

Thomas Beyer (*cap de corda*)
Claudia Stein (*cap de corda*)
Christiane Hupka
Christiane Weise
Simone Bodoky-van der Velde (*cap de corda piccolo*)

Oboès

Gregor Witt (*cap de corda*)
Fabian Schäfer (*cap de corda*)
Tatjana Winkler
Emmanuel Danan
Cristina Gómez Godoy (*corn anglès*)

Clarinets

Matthias Glander (*cap de corda*)
Tibor Reman (*cap de corda*)
Unolf Wäntig (*clarinet piccolo*)
Hartmut Schuldt (*clarinet baix*)
Sylvia Schmückle-Wagner (*clarinet baix*)

Fagots

Holger Straube (*cap de corda*)
Ingo Reuter (*cap de corda*)
Sabine Müller
Frank Heintze (*contrafagot*)
Robert Dräger (*contrafagot*)

Trompes

Ignacio Garcia (*cap de corda*)
Bertrand Chatenet (*cap de corda*)

Markus Bruggaier
Thomas Jordans
Sebastian Posch
Christian Wagner (*cap de corda associat*)
Axel Grüner (*cap de corda associat*)
Frank Mende
Frank Demmler
Matias Piñeira (*becari*)

Trompetes

Christian Batzdorf (*cap de corda*)
Mathias Müller (*cap de corda*)
Peter Schubert (*cap de corda associat*)
Stefan Graf (*convidat*)
Julie Bonde (*becària*)

Trombons

Joachim Elser (*tuba tenor*)
Daniele Morandini (*cap de corda convidat*)
Csaba Wagner (*trombó baix*)
Naomi Yoshida (*becària*)

Tuba

Thomas Keller

Timbales

Torsten Schönfeld

Percussió

Andreas Haase
Matthias Petsch
Matthias Marckardt
Dominic Oelze

Personal d'escenari

Ekkehart Axmann
Dietmar Höft
Nicolas van Heems

Daniel Barenboim, director

Nascut a Buenos Aires el 1942, als cinc anys començà a estudiar piano i als set oferí el primer concert públic. El 1952 es traslladà a Israel amb els seus pares. Als onze anys va participar en les classes de direcció d'Igor Markevitch a Salzburg. Un any abans debutà com a pianista a Viena i Roma. Des d'aleshores ha realitzat gires freqüents per Europa, els Estats Units, Amèrica del Sud, Austràlia i l'Extrem Orient.

Després del seu debut com a director, el 1967, al capdavant de la Philharmonia Orchestra de Londres, ha estat convidat a dirigir les principals orquestres del món. Entre els anys 1975 i 1989 va ser director titular de l'Orchestre de París, i del 1991 al 2006 de la Chicago Symphony. El 1973 va debutar com a director d'òpera al Festival d'Edimburg. L'any 1981 va dirigir per primera vegada al Festival de Bayreuth, del qual fou convidat habitual fins al 1999.

Des del 1992 ocupa el lloc de Generalmusikdirector de la Deutsche Staatsoper Berlin. L'any 2000 l'orquestra l'escollí com a director titular vitalici. Tant en el terreny operístic com en el concertístic, Barenboim i l'orquestra han dut a terme un ingent treball conjunt que inclou extensos cicles d'obres. Nombrosos CD i DVD documenten aquesta fèrtil col·laboració.

El 1999, Daniel Barenboim i Edward Said, literat i intel·lectual palestí, van crear la West-Eastern Divan Orchestra, que reuneix joves músics d'Israel i dels països àrabs. Cada estiu realitzen una gira de concerts per importants centres musicals.

La temporada 2007-08 va iniciar una estreta col·laboració amb el Teatro alla Scala de Milà, on dirigeix òperes, música simfònica i de cambra com a *maestro scaligero*. L'any 2011 fou nomenat director musical d'aquest famós teatre.

Ha publicat diversos llibres i ha estat guardonat amb nombrosos premis i distincions de rang internacional. Recentment ha obtingut l'Echo Klassik per la tasca realitzada durant la seva vida, així com la Gran Creu del Mèrit, amb estrella i banda, d'Alemanya.

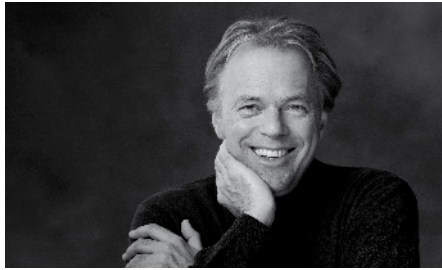
Palau 100 Bach

2014—2015

Thomas Hengelbrock

Missa en Si menor de Bach

DIJOUS, 11.12.14 — 20.30 h

Balthasar Neumann Chor und Ensemble
Thomas Hengelbrock, director

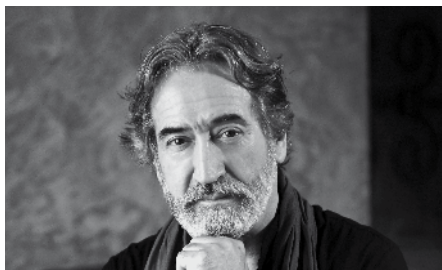
J. S. Bach: *Missa en Si menor, BWV 232*

Preus: 25, 30, 65 i 100 euros

Jordi Savall

Passió segons sant Mateu de Bach

DIUMENGE, 15.03.15 — 19.00 h

La Capella Reial de Catalunya
Le Concert des Nations
Jordi Savall, director

J. S. Bach: *Passió segons sant Mateu, BWV 244*

Preus: 40, 50, 85 i 125 euros

Pierre-Laurent Aimard

Piano

DIJOUS, 15.01.15 — 20.30 h

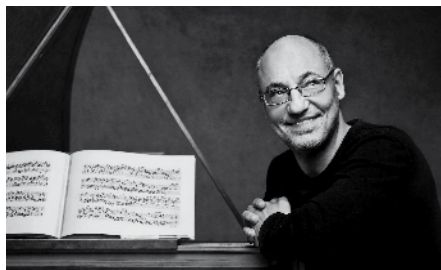
J. S. Bach: *El clavecí ben temperat, llibre I*

Preus: 20, 25, 30 i 40 euros

Orquestra Barroca Casa da Música

Andreas Staier

DILLUNS, 01.06.15 — 19.00 h

G. Ph. Telemann: *Suite en Mi m (Tafelmusik)*
J. S. Bach: *Concert per a clavecí en La M BWV, 1055*
J. S. Bach: *Triple Concert, BWV 1044*
G. Ph. Telemann: *Concert per a dues flautes, en Mi m, TWV 52:e1*

Preus: 12, 15, 25 i 30 euros

Palau 100 Cambra

2014—2015

Cuarteto Quiroga

Haydn, Vivancos, Pärt i Mozart

DIMECRES, 08.10.14 — 20.30 h

F. J. Haydn: *Quartet en Sol menor, op. 20/3 Hob. III:33*
B. Vivancos: *Cançons mallorquines*
A. Pärt: *Fratres*
W. A. Mozart: *Quartet núm. 19, en Do major, KV 465, "Dissonàncies"*

Preus: 20 i 25 euros

Mark Padmore & Paul Lewis

La bella molinera de Schubert

DIUMENGE, 19.04.15 — 18.00 h

Mark Padmore, tenor
Paul Lewis, piano

F. Schubert: *Die schöne Müllerin, D. 795*

Preus: 30 i 40 euros

Faust – Queyras – Melnikov

Trios per a piano de Schumann

DIJOUS, 06.11.14 — 20.30 h

R. Schumann: *Trio per a piano núm. 1, en Re menor, op. 63*
R. Schumann: *Trio per a piano núm. 2, en Fa major, op. 80*
R. Schumann: *Trio per a piano núm. 3, en Sol menor, op. 110*

Preus: 25 i 30 euros

Alisa Weilerstein

Britten, Golijov, Bach i Kodály

DIJOUS, 07.05.15 — 20.30 h

B. Britten: *Tema Sacher*
O. Golijov: *Omaramor*
J. S. Bach: *Suite núm. 3, en Do major, BWV 1009*
Z. Kodály: *Sonata, op. 8*

Preus: 20 i 30 euros

Abonaments i venda d'entrades

Preus d'abonaments:
a partir de **64 euros**
Abonament jove amb un **40% de descompte**
Abonaments a mida: fins a un **20% de descompte** segons nombre de concerts

Més informació i venda d'entrades
Telèfon: 902 442 882 / 93 295 72 42
A/e: abonaments@palaumusica.cat;
taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Abonaments i venda d'entrades

Preus d'abonaments:
a partir de **72 euros**
Abonament jove amb un **40% de descompte**
Abonaments a mida: fins a un **20% de descompte** segons nombre de concerts

Més informació i venda d'entrades
Telèfon: 902 442 882 / 93 295 72 42
A/e: abonaments@palaumusica.cat;
taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Constel·lació

Palau 100

2014—2015

Descompte del 15% per a abonats

Gustavo Dudamel

Orquesta Sinfónica Simón Bolívar

DISSABTE, 17.01.15 — 20.30 h

Cinquena de Mahler

Preus: de 32 a 160 euros

Nicola Benedetti

Violi
Andrea Marcon

DIUMENGE, 01.03.15 — 19.00 h

Les quatre estacions i altres obres
de Verdi i Geminiani.

Preus: 30 i 40 euros

Martha Argerich

Piano

Gidon Kremer

Violi

DIJOUS, 16.10.14 — 20.30 h

Concerts per a violí i piano
de Mozart i Haydn

Preus: de 20 a 125 euros

Camerata432

Antoni Ros-Marbà

DILLUNS, 23.03.15 — 20.30 h

Obres de Schubert, Wagner, Lamote
de Grignon i Britten.

Preus: 20 i 25 euros

Kristian Bezuidenhout

Fortepiano

DIMARTS, 14.04.15 — 20.30 h

DIMECRES, 15.04.15 — 20.30 h

Petit Palau

Integral de Sonates de Mozart
(III i IV)

Preu: 15 euros per concert

Benjamin Alard

Clavecí

DIMARTS, 21.04.15 — 20.30 h

DIMECRES, 22.04.15 — 20.30 h

Petit Palau

Integral d'obres per a teclat sol
de Bach (V i VI)

Preu: 15 euros per concert

Juan de la Rubia

Orgue

Freiburger Barockorchester

DIMARTS, 28.04.15 — 20.30 h

Concerts per a orgue de Händel
i obres de Bach

Preus: 20 i 30 euros